

Vejrforholdene i Landbrugsaaet 1901—1902.

(Fra 1. Oktober 1901 til 30. September 1902.)

Af Cand. math. *V. Willaume-Jantzen*,
Underbestyrer ved Meteorologisk Institut.

Det ualmindelig smukke, tørre og varme Vejr, som havde udmærket hele den sidste Trediedel af September 1901, holdt endnu Stand i nogle Dage af Oktober 1901; men et mægtigt Barometerfald bragte hurtigt Graavejr og Regn, der i Jylland begyndte d. 3., paa Øerne d. 5., medens Temperaturen først d. 6. sank under Normalen. Den paafølgende Uge blev med vestlige til nordlige Vinde temmelig kold, endog med svag Nattefrost en enkelt Gang; men da Vinden drejede tilbage til sydlige og østlige Retninger, steg Temperaturen d. 13. atter over Normalen og holdt sig derover lige til Slutningen af Maanedens; d. 17.—23. og d. 28.—29. vare endog $3-5^{\circ}$ for varme. Derefter fulgte et temmelig brat Temperaturfald, idet d. 30. blev $1\frac{1}{2}^{\circ}$, d. 31. $3\frac{1}{2}^{\circ}$ koldere end normalt med en Nattefrost paa $\div 3-5^{\circ}$ paa de koldeste Stationer; ved Kysterne holdt Minimums-Thermometrene sig dog over Frysepunktet. Hele Oktober fik en Middeltemperatur paa 10° C., det vil sige c. 2° over Normalen, saa at denne Maaned siden 1861 3 Gange har været ubetydelig varmere, nemlig i 1863 og 1891 med 10.1° og i 1874 med 10.2° . Nedbøren var gjennemsnitlig kun halv saa stor som normalt; en Undtagelse danner dog Bornholm, der fik 30 Procent for megen Nedbør, foranlediget ved en stærk Regn d. 6.,

der gav de forskjellige Stationer paa Øen mellem 36 og 60 Millimeter Regn. Forøvrigt var Nedbøren hver Dag temmelig ringe, Nedbørsdagens Antal lille; som Regndage over den største Del af Landet kan nævnes d. 5.—14. og d. 22.—24. Torden optraadte hist og her paa 3 Dage.

November 1901 fik med overvejende vestlige til nordlige Vinde, der ofte blæste med stor Styrke, vel normal Middeltemperatur; men de enkelte Dages Temperatur svingede hyppigt paa begge Sider af Normalen, af og til meget betydeligt; d. 1. var saaledes $3\frac{1}{2}^{\circ}$ for kold, og efter en temmelig jævn Temperatur-Stigning blev d. 5.—8. gjennemsnitlig 3° for varme; efter gjentagne, mindre Svingninger blev d. 15.—16. meget kolde med en Middeltemperatur, der laa $5-6^{\circ}$ under Normalen; derefter indtraf der en pludselig og stærk Stigning i Temperaturen: d. 17. var nemlig over 8° varmere end den foregaaende Dag, og 2 Dage senere, altsaa d. 19., var Middeltemperaturen 6° for høj eller c. 12° højere end d. 16. I Maanedens sidste Trediedel gik Temperaturen først nogle Grader under Normalen for atter at stige, og d. 30. blev c. 5° varmere end normalt. Antallet af Frostdage blev temmelig stort, gjennemsnitlig for hele Landet 15 imod 11, som er det normale Antal. Frosten naaede i Jylland $\div 12-15^{\circ}$ i en enkelt Nat midt i Maaneden; paa Øerne frøs det kun $4-6^{\circ}$ paa de koldeste Stationer. Nedbøren var temmelig ulige fordelt over Landet: medens saaledes Hjørring og Thisted Amter kun fik $\frac{2}{3}$ af det normale Nedslag, og forøvrigt det nordlige og vestlige Jylland samt Fyen omtrent fik Normalen, faldt der i Resten af Landet 10—35, i Randers Amt endog 55 Procent for meget. Den faldt især i Maanedens 2. Tidøgn og paa enkelte Dage i 3. Tidøgn. En heftig Snestorm d. 12.—15. gav store Strækninger af Landet en meget stor Nedbør; navnlig fik Østjylland fra Aalborg til henimod Kolding i de nævnte Dage 40—60 Millimeter, enkelte Steder endog mere, eller omtrent den for hele Maaneden normale Nedbør.

December 1901 blev for de 2 første Tidøgns Vedkommende temmelig kold, men forøvrigt, ligesom November, med store Temperatur-Svingninger; navnlig blev d. 7.—8. meget milde, medens d. 15.—16. blev 7—8° for kolde med en Nattefrost paa ÷ 10—15° paa de koldeste Stationer. I Maanedens sidste Trediedel var Vejret mildt, de 2 sidste Dage blev endog 4° og 7° for varme. Hele Maaneden fik herved omtrent den normale Middeltemperatur, medens Nattefrost indtraf hyppigt, i den sidste Trediedel af Maaneden dog sjeldnere og kun svag hver Gang. Vinden var i Førstningen meget variabel, senere blev den mere stadig fra østlige og sydlige Retninger; men gennem hele Maaneden var det blæsende, ofte stormende Vejr, snart fra vestlige, snart fra østlige Retninger. Nedbøren, der faldt dels som Regn, dels som Sne gennem hele Maaneden, overgik Normalen i hele Landet: gennemsnitlig fik Hjørring Amt, Sydfyen, Holbæk Amt samt Lolland-Falster c. 30, Resten af Landet c. 60 Procent mere end normalt. Et Snedække laa paa Markerne i de koldeste Dage midt i Maaneden. Tordenvejr optraadte paa 11 Dage; navnlig d. 2. og d. 7.—9. vare Uvejrene temmelig stærkt udbredte over Landet.

Januar 1902 udmærkede sig ved en gennemgaaende lav Barometerstand, der svingede stærkt fra den ene Dag til den anden, aldeles overvejende vestlige Vinde, der i de 2 første Tidøgn næsten hver Dag blæste med stormende Kuling og d. 1. i flere Timer midt paa Dagen antog en orkanagtig Karakter. Den fremherskende Vindretning bragte imidlertid meget høje Thermometerstande: paa ikke mindre end 19 Dage laa Middeltemperaturen saa meget som 3—7° over Normalen, det var d. 1.—11. og d. 16.—24., og mange af disse Døgn vare endog fri for Frost paa de fleste Stationer i Landet; af kolde Dage indtraf der kun 6, og kun paa Maanedens sidste Dag afveg Middeltemperaturen saa meget som 4° i negativ Retning. Januar fik derfor en meget høj Middeltemperatur,

nemlig 3.1° eller $3\frac{1}{4}^{\circ}$ over Normalen, saa at der siden 1861 kun findes en Januar med en i væsentlig Grad højere Middeltemperatur, nemlig 1898 med 4.0° . Frostdagenes Antal var meget lille, nemlig gjennemsnitlig 10, medens 22 er normalt, og kun d. 31. blev Frosten temmelig streng, indtil $\div 12^{\circ}$, paa de koldeste Steder. Nedbøren var rigelig over hele Landet: den sydlige Halvdel af Jylland, Østsjælland og Lolland-Falster fik gjennemsnitlig 50, Resten af Landet 30 Procent for meget. Den faldt paa et stort Antal Dage (19 imod 13) og navnlig som større Byger i Maanedens 5 første Dage og spredt i de 2 sidste Tidøgn; d. 10.—15. og d. 25.—30. faldt der mindre Snebyger uden at efterlade noget varigt Snedække. Torden blev hørt paa 3 Dage.

Februar 1902 blev, hvad Vejrforholdene angaar, en skarp Modsætning til den foregaende Maaned. Den Kulde, der var begyndt d. 31. Januar, holdt med højt Lufttryk og flest østlige og sydlige Vinde Stand igjennem den allerstørste Del af Februar. Kun d. 28. steg Middelttemperaturen saa meget som 2° over Normalen, medens navnlig d. 13.—16. havde store Temperatur-Afviigelser at opvise i negativ Retning; disse Dage blev nemlig $4\frac{1}{2}$ — 8° for kolde, og Minimumsthermometrene naaede $\div 16$ — 20° paa de koldeste Stationer, Temperaturer, der selv for Februar maa kaldes meget lave. Hele Maaneden blev $2\frac{1}{4}^{\circ}$ koldere end normalt, paa Bornholm dog kun 1° for kold. Frost indtraf hver Nat undtagen paa enkelte udprægede Kyststationer, der dog hver kun havde 1 Nat uden Frost. Vinden blæste gjennemgaaende med saa ringe Styrke som ikke i de sidste 30 Aars Februar Maaneder. Nedbøren var lille over hele Landet; gjennemsnitlig faldt der kun 10 Millimeter Vand eller 28 Procent af Normalen; siden 1861 har Februar dog flere Gange faaet endnu mindre Nedbør, nemlig i 1875 med 6 Millimeter, i 1887 med 9, i 1890 med 3 og i 1896 med 9 Millimeter. Nedbøren faldt paa meget faa Dage (5 mod

12), navnlig paa nogle Dage imellem d. 4. og d. 13. samt d. 27., og bestod næsten udelukkende af Sne; der laa et tyndt, men temmelig jævnt Snedække paa Markerne i den største Del af Maaneden. Torden blev hørt 1 Gang.

Marts 1902 fik omtrent normale Vejrforhold: Middelttemperaturen for hele Maaneden blev $\frac{1}{2}^{\circ}$ for høj; for de enkelte Dage afveg den kun sjældent i nogen væsentlig Grad fra Normalen; d. 18.—21. vare de varmeste Dage, nemlig $3-4^{\circ}$ over Normalen, medens kun d. 10. blev særlig kold med en 4° for lav Middelttemperatur, men med en streng Nattefrost paa indtil $\div 10-15^{\circ}$ i det Indre af Jylland; paa Øerne naaede Minimumsthermometrene kun $\div 6-8^{\circ}$. Overvejende sydlige til vestlige Vinde i Forbindelse med temmelig lavt Barometer gjorde Marts temmelig fugtig: Lolland-Falster fik mest Nedbør, nemlig mere end det dobbelte af Normalen, medens de andre Øer undtagen Samsø samt Vejle og Ribe Amter gennemsnitlig fik c. 50 Procent for meget; Resten af Landet fik omtrent den normale Nedbør. Den faldt snart som Regn, snart som Sne især d. 6.—9. og i Maanedens sidste Halvdel. Et Snedække laa tildels i Jylland indtil Midten af Maaneden. Torden blev hørt paa 6 Dage, dog kun i Jylland og paa Læsø.

April 1902 fik ualmindelig hyppige Vinde fra Øst og Sydøst, der tilsammentagne netop udgjorde Halvdelen af alle Vindene. Følgen heraf var en lav Middelttemperatur, der for hele Maaneden laa c. 1° under Normalen, medens de enkelte Dages Temperatur kun undtagelsesvis afveg mere end $1-2^{\circ}$ fra Normalen. I det Hele taget var Maanedens første Halvdel kølig, medens der omkring d. 20. indtraf nogle milde Dage; Maaneden endte med flere kølige Dage. Nattefrost indtraf jævnlig, men naaede kun enkelte Gange $\div 4-7^{\circ}$. Nedbøren var tæt ved Normalen i Jylland, c. 40 Procent for lille paa Øerne. Den faldt

som Regn og Sne d. 1.—4. og som Regn d. 13. og d. 20.—21., ialt paa meget faa Dage. Torden blev hørt paa 2 Dage.

Maj 1902 fik et ualmindelig lavt Middellufttryk og variable Vinde, der dog hyppigst blæste fra nordlige til vestlige Retninger. Maaneden fik derfor en lang Række kolde Dage: i de første 27 Dage naaede ikke en eneste den normale Temperatur, og blandt de 18 første Dage var der endog 12 med en Middeltemperatur, der laa 3—5° under Normalen, det vil med andre Ord sige, at d. 1.—18. Maj 1902 stod Temperaturen saa at sige i Stampe, idet disse Dages Gjennemsnits-Temperatur paa 5.7° netop er den samme som hele April under normale Forhold. Hvis vi sammenligne disse Dage med den lange Observationsrække i Kjøbenhavn, der nu omfatter c. 120 Aar, træffe vi kun paa 2 Aar, da d. 1.—18. Maj vare koldere end i 1902, nemlig 1816 (5.4°) og 1867 (5.2°); i det sidstnævnte Aar indtraf den Mærkelighed, at en Dag i Maj Maaned havde negativ Middeltemperatur, nemlig d. 13. med $\div$ 0.9°; i Aar havde den koldeste Dag, d. 15., dog en Middeltemperatur paa 4.3°. Sidst i Maj i Aar steg Temperaturen stærkt, saa at d. 30. blev 3°, d. 31. endog 7° varmere end normalt. Hele Maaneden blev 2° for kold og staar saaledes som Nr. 4 i Rækken af de kolde Maj Maaneder siden 1861; koldest var Maj 1867 med en Middeltemperatur paa 7.3° (i Aar 8.4°). Det var Dagvarmen, der manglede, idet den stærkt overtrukne Himmel forhindrede Solen i at komme til sin fulde Ret. Nattefrost indtraf flere Gange paa de fleste Stationer i Indlandet, senest i Reglen omkring Maanedens Midte; den naaede paa de koldeste Steder $\div$ 2—5°. Nedbøren overgik Normalen betydeligt i hele Landet: den nordlige Del af Jylland, omtrent Nord for en Linie mellem Aarhus og Ringkjøbing, fik gjennemsnitlig c. 60, den øvrige Del af Landet c. 120 Procent mere end normalt. Den faldt paa et stort Antal Dage, 19 imod 11, og navnlig

i Maanedens 2 første Tidøgn, af og til som større Byger, samt spredt i sidste Tidøgn. Enkelte Gange faldt der mindre Snebyger. Torden blev hørt paa 19 Dage; Uvejrene vare stærkt udbredte d. 14.—15., d. 29. og d. 31.

Juni 1902 fik med variable, dog flest vestlige til nordlige Vinde, omtrent normal Middeltemperatur; paa Bornholm var denne dog c. 1° for lav. Maanedens 5 første og 5 sidste Dage vare varme, d. 1. endog 7° for varm; men næsten i hele den øvrige Del af Maaneden var Temperaturen for lav, og navnlig blev d. 8.—11. $3-4^{\circ}$ for kolde med Minimums-Temperaturer, der paa de fleste Stationer i Indlandet sank indtil $3-5^{\circ}$, undertagelsesvis, nemlig i Dalen ved Birkebæk Plantage Syd for Herning, ved Aal Vest for Varde og ved Søndersted Sydvest for Holbæk, endog $\frac{1}{2}^{\circ}$ under Frysepunktet. Nedbøren var gennemgaaende lille: Ribe Amt og Fyen fik næppe nok Normalen, medens den øvrige Del af Landet kun fik imellem 30 og 75 Procent deraf; mindst Regn fik Bornholm og Midtjylland. Den faldt næsten kun d. 5.—10. og d. 13.—17., især i den første af disse Perioder. Torden blev hørt paa 11 Dage; Uvejrene vare som oftest ikke meget udbredte.

Juli 1902 fik næsten til Stadighed Vinde fra vestlige Retninger, saa at disse optraadte henved 4 Gange saa hyppigt som sædvanligt, medens de østlige Vinde næsten helt svigtede. Tilmed blæste Vinden med usædvanlig stærk Kuling, af og til som Storm. Følgen af disse ualmindelige Vindforhold var en meget lav Temperatur i saa godt som hele Maaneden: kun paa 4 spredt liggende Dage naede Temperaturen Normalen eller steg indtil $\frac{3}{4}^{\circ}$ derover; forøvrigt var det køligt Vejr, som oftest $2-4^{\circ}$ for koldt. Det var, ligesom i Maj, navnlig Dagvarmen, der manglede, medens Nætterne dog af og til blev temmelig kolde; i den for sin Nattekulde be-

kjendte Dal ved Birkebæk Plantage viste Minimums-Thermometret endog 2 Gange Kuldegrader, lavest $\div -1\frac{1}{2}^{\circ}$. Hele Maaneden blev 2° koldere end normalt og kan saaledes omtrent maale sig med de koldeste Juli Maaneder, vi have haft siden 1861, idet nemlig Juli i 1862, 1863 og 1898 vare endnu $\frac{1}{4}^{\circ}$ koldere; nærmest efter kommer Juli i 1867 og 1888, der blev faa Tiendele af en Grad varmere end den her beskrevne. For Bornholms Vedkommende blev Middeltemperaturen $1\frac{1}{4}^{\circ}$ for lav. Nedbøren overgik Normalen med c. 20 Procent i det nordlige og nordøstlige Jylland; forøvrigt faldt der for lidt Nedbør: det sydøstlige Jylland, det nordøstlige og sydlige Sjælland samt Lolland-Falster fik gennemsnitlig c. 15, Resten af Landet c. 40 Procent mindre end normalt. Den faldt som mindre, spredte Byger i Maanedens første Dage; først d. 9. gav stærk Regn, der for Jylland beløb sig til 10—30 Millimeter, for Øerne til c. 10 Millimeter; i de nærmest paafølgende 4 Dage faldt der atter en Del Regn, medens der forøvrigt i Maanedens sidste Tidøgn atter faldt en Del større og mindre Byger. Torden blev hørt paa 21 Dage, navnlig fra Midten af Maanedens; Uvejrene vare især stærkt udbredte d. 18., d. 27. og d. 29.

August 1902 fik, ligesom den foregaaende Maaned, aldeles overvejende vestlige Vinde, og dette i Forbindelse med en meget stor Skymængde bevirkede, at August blev forholdsvis endnu koldere end Juli; hele Maanedens Middeltemperatur blev nemlig 12.9° eller $2\frac{3}{4}^{\circ}$ under Normalen, hvilket er den laveste Middeltemperatur for nogen August Maaned i de sidste 42 Aar; de Maaneder af samme Navn, der komme nærmest efter, indtraf i 1864 og 1885 med Middeltemperaturer paa henholdsvis 13.2° og 13.8° . Den her beskrevne Maaned indeholdt ikke en eneste Dag med normal Temperatur eller derover, medens ikke mindre end 16 Dage blev saa meget som $3-5^{\circ}$ for kolde; de faldt alle i Maanedens 22 første

Dage. Det var atter i denne Maaned Dagvarmen, der manglede, og det i en meget udpræget Grad; ved Landbohøjskolen blev nemlig Midlet af de daglig aflæste Maximums-Temperaturer i Aar kun 17.0° , hvilket er 4° under en 40-aarig Normal og lavest i hele Aarrækken siden 1861. Den varmeste Dag (bestemt ved Dagens Middeltemperatur) fik ved Landbohøjskolen en Middeltemperatur paa 14.8° og bliver saaledes enestaaende i c. 120 Aar, idet det laveste Tal for den varmeste Dag i denne Aarrække hidtil var 16.1° i August (1840). Nætterne vare af og til meget kolde; de laveste Temperaturer vare $1-3^{\circ}$, dog sank Minimums-Thermometret ved Birkebæk-Dal til $\div 1.7^{\circ}$ Natten til d. 23. Nedbøren var gjen-nemgaaende godt og vel 50 Procent større end normalt; dog fik Thisted Amt omtrent kun den normale Nedbør, Bornholm endog 25 Procent for lidt. Den faldt paa et stort Antal Dage, og uden at der indtraf nogen tør Periode af mere end 3 Dages Varighed. De vigtigste Regndage vare d. 3.—13., d. 15.—16., d. 18.—19., d. 23.—24., d. 27. og d. 30.; navnlig d. 24., d. 27. og d. 30. faldt der store Nedbørsmængder over den største Del af Landet; i det Hele taget blev der paa de fleste Stationer i et enkelt Døgn maalt 20 Millimeter Nedbør eller endog mere. Torden er hørt paa 23 Dage; Uvejrene vare flere Gange stærkt udbredte over Landet, saaledes d. 3. over Jylland, d. 4. over Jylland og Sjælland, d. 27. over de østlige Øer og d. 30. over hele Landet med Undtagelse af Bornholm.

September 1902 fik med variable, dog flest vestlige Vinde en Middeltemperatur paa 10.7° eller c. 2° under Normalen; den blev derved en af de koldeste Septembere siden 1861, idet kun 1877 fik en i nogen væsentlig Grad koldere September med en Middeltemperatur paa 9.8° , medens September saavel i 1889 som i 1894 fik en Middeltemperatur paa 10.6° . Den her beskrevne Maaned fik kun faa milde Dage, nemlig d. 2.—4.,

der gjennemsnitlig blev c. 3° varmere end normalt; den paafølgende Dag, d. 5., fik kun den normale Temperatur, og senere hen i Maaneden findes der kun kølige og kolde Dage; de sidstnævnte vare d. 12.—14., d. 19.—22. og d. 28.—29. med en $3-5^{\circ}$ for lav Middeltemperatur; i Maanedens sidste Trediedel indtraf der af og til Nattefrost paa de koldeste Stationer; den naaede $\div 2-4^{\circ}$. Nedbøren var lille: Lolland-Falster og Bornholm fik mest, men dog c. 40 Procent for lidt; den øvrige Del af Landet fik gjennemsnitlig endog 55 Procent under Normalen. Den faldt paa et ringe Antal Dage, 10 imod 15, som er det normale Antal, og navnlig d. 2.—3. og d. 12.—18. Der faldt endog Sne, om end kun meget lidt, paa forskellige Steder d. 13.—14. Torden er hørt paa 12 Dage; Uvejrene vare udbredte over den største Del af Landet d. 3.—4.

Af efterstaaende Tabeller giver Tabel 1 hver Maanedes Varmeafvigelse fra en 40-aarig Normal i Landbrugsaaet 1901—2, dels for de 5 Grupper, hvori Landet sædvanligvis deles i klimatisk Henseende, dels for hele Landet (som Middel af de 5 Grupper) og dels for Bornholm, der ofte, saaledes som det tydeligt fremgaar af Tabellen og tillige af og til er nævnt ovenfor, have Varmeforhold, der i væsentlig Grad afvige fra dem, der gjælde for de andre Dele af Landet. Som Tabellen viser, blev hele Landbrugsaaet $\frac{1}{2}^{\circ}$ koldere end normalt. Af varme Maaneder er der kun at nævne Oktober og Januar, der til Gjengjæld fik saa høje Middeltemperaturer, at de kun sjældent ere overgaaede i de sidste 42 Aar. Aaret havde derimod mange særdeles kolde Maaneder, nemlig foruden Februar og Maj tillige de 3 sidste Maaneder af Landbrugsaaet: Juli—Septbr. Endskjøndt Juni, den første Sommermaaned, omtrent fik den normale Middeltemperatur, blev de 2 andre Sommermaaneder, Juli og August, saa kolde, at hele Sommeren fik den laveste Middel-

Tabel 1. Varmens Afvigelse fra Normalen. (Celsius.)

	1901			1902									
	Oktober	November	December	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Alle 12 Maaneder
Vestjylland	+ 2.0	+ 0.2	+ 0.1	+ 3.3	- 2.5	+ 0.2	- 0.3	- 1.9	+ 0.2	- 2.0	- 2.7	- 1.9	- 0.4
Østjylland	+ 1.7	- 0.8	+ 0.2	+ 3.1	- 2.6	+ 0.7	- 0.8	- 2.2	- 0.2	- 2.2	- 2.9	- 2.0	- 0.7
Fyen	+ 1.7	0.6	+ 0.2	+ 3.2	- 2.1	+ 0.5	- 1.6	- 2.2	- 0.3	- 2.2	- 3.1	- 2.1	- 0.6
Sjælland	+ 2.0	0.0	+ 0.5	+ 3.4	- 2.2	+ 0.5	- 1.2	- 2.0	- 0.3	- 1.7	- 2.7	- 1.8	- 0.5
Lolland-Falster	+ 2.1	+ 0.4	+ 0.5	+ 3.5	- 2.0	+ 0.5	- 1.2	- 2.1	- 0.4	- 2.1	- 2.8	- 1.9	- 0.5
Danmark	+ 1.9	0.0	+ 0.3	+ 3.3	- 2.3	+ 0.6	- 0.9	- 2.1	- 0.2	- 2.0	- 2.8	- 1.9	- 0.5
Bornholm	+ 2.1	- 0.1	- 0.2	+ 2.4	- 0.9	+ 0.4	- 1.2	- 1.1	- 0.9	- 1.3	- 2.1	- 1.6	- 0.4

temperatur, nogen Sommer har haft siden 1861; naar man nemlig benytter et Middeltal af Observationerne i Tarm i Vestjylland og ved Landbohøjskolen, faar Sommeren (Juni—August) en Middeltemperatur paa 13.9° eller 1.5° under Normalen; de næst efter følgende Somre vare 1864 med 14.0° og 1888 med 14.1° . Det var meget vedholdende Vinde fra Vest og Nordvest, der, som nævnt ovenfor, var Grunden til den kolde Sommer; navnlig var dette Tilfældet i Juli og August, der tilsammentagne fik 64 Procent vestlige og nordvestlige Vinde, medens 44 Procent er normalt; paa den anden Side fik de 2 nævnte Maaneder kun 8 Procent Vinde fra østlige Retninger, medens 19 Procent er normalt. Hvad en saadan Vindfordeling vil sige med Hensyn til Temperaturen, vil forstaas, naar man véd, at de vestlige og nordvestlige Vinde gennemsnitlig i 25 Aar for Sommeren have medført en Temperatur, der var $1-1\frac{1}{4}^{\circ}$ for kold, medens de østlige Vinde give et Varme-Overskud paa $1-1\frac{1}{2}^{\circ}$. Hvad de 3 meget kolde Maaneder, Juli—September, angaar, bleve de under Et 2.2° for kolde med en Middeltemperatur paa 12.6° ; de staa saaledes som de koldeste siden 1861; næst efter kommer Juli—September i 1864 med en Middeltemperatur paa 13.6° , i 1877 med 13.4° , i 1888 med 13.5° og i 1889 med 13.6° . Vi kunne gaa endnu længere tilbage i Tiden, men dog kun for Kjøbenhavns (Landbohøjskolens) Vedkommende; vi faa da en Observationsrække paa c. 120 Aar, og i denne have Juli—September i de anførte Aar haft følgende Middeltemperaturer:

Aar	1836	1840	1841	1844	1848	1856	1864	1877	1902
Middeltemp.	13.6	12.6	13.5	13.8	14.0	13.7	13.6	13.7	13.6

Som man ser, have de 3 omhandlede Maaneder i c. 120 Aar dog 1 Gang haft endnu lavere Middeltemperatur end i 1902, nemlig i 1840. Et Maal for

Sommervarmen, der ofte bruges, er Antallet af »Sommerdage«, det vil sige Dage, da Maximums-Thermometret stiger til mindst 25° C. Som den vedføjede lille Tabel viser, have de sidste 42 Aar i Kjøbenhavn flere

Aar:	1862	1864	1867	1879	1890	1902
Sommerdage	1	3	4	1	4	4

Exempler paa et ringere Antal Sommerdage end i 1902. Det gjennemsnitlige Antal er 15; det største Antal siden 1861 var 37 i 1868, medens slet intet Aar møder med absolut ingen Sommerdage. Det er ovenfor flere Gange bleven nævnt, at det i den her beskrevne Sommer var Dagvarmen, der manglede; for at give dette et Udtryk i Tal, opstilles her den gjennemsnitlige Maximums-Temperatur for de 5 Maaneder: Maj—September, saavel selve Tallene som Afvigelsen fra en 40-aarig Normal, Alt for Kjøbenhavn. Tillige opstilles i samme Tabel de samme Maaneder i 1901, der jo udmærkede sig ved en varm Sommer, og som indeholdt ikke mindre end 25 Sommer-

	Gjennemsnitlig Maxim.-Temper.		Afvigelse fra Normalen	
	1901	1902	1901	1902
Maj	17.6°	12.3°	+ 2.0°	— 3.3°
Juni	19.3°	19.9°	— 1.2°	— 0.6°
Juli	25.7°	19.7°	+ 3.7°	— 2.3°
August	22.7°	17.0°	+ 1.7°	— 4.0°
September	18.5°	15.4°	+ 1.4°	— 1.7°

dage. Skjøndt Tabellen taler for sig selv, skulle vi dog fremhæve, at der var en Forskjel mellem de 2 Aars gjennemsnitlige Maximums-Temperaturer paa gjennemsnitlig

c. 4° for alle 5 Maaneder, ja i Juli og August var denne Forskjel endog c. 6°.

Tabel 2 indeholder Dage med Frost, med Nedbør og med Taage samt Luftens Fugtighedsgrad og Skymængden for hele Landet som et Middel af 17—25 Stationers Observationer saavel i det her beskrevne Landbrugsaar som Normaltallene. Vi skulle til Tabellens Tal kun tilføje, at Antal af Taagedage var meget lille.

Tabel 2.

	Frost-dage		Ned-børs-dage		Taage-dage		Fugtig-heds-grad i pCt.		Sky-mængde (0—10)	
	1901—2	Normal	1901—2	Normal	1901—2	Normal	1901—2	Normal	1901—2	Normal
Oktober	1	3	13	17	10	7	89	86	7.0	6.4
November	15	11	15	16	4	10	85	89	5.9	6.9
December	19	19	19	16	8	13	91	91	8.2	7.4
Januar	10	22	19	13	8	14	89	91	7.2	7.0
Februar	28	20	5	12	7	12	89	90	5.9	7.2
Marts	18	20	15	13	13	11	88	86	7.1	5.7
April	8	8	8	11	2	7	77	79	5.4	5.1
Maj	1	2	19	11	2	5	80	74	6.7	4.9
Juni	>	>	9	10	2	4	74	75	4.7	5.0
Juli	>	>	15	15	1	3	76	77	6.0	5.2
August	>	>	18	15	3	4	82	80	7.0	5.0
September	1	>	10	15	3	5	82	84	4.9	5.3
Alle 12 Maaneder .	101	105	165	164	63	95	84	84	6.3	5.9

Tabel 3 viser Nedslaget's Størrelse i hele Millimeter for hvert Amt o. s. v. Oktober, Februar og September maa kaldes tørre Maaneder, medens December, Januar, Marts, Maj og August fik stor Nedbør. Af tørre

Tabel 3.

N e d b ø r .

(Millimeter.)

		1901 Oktbr.	Novbr.	Decbr.	1902 Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	Septbr.	Alle 12 Maanedes
Hjørring	Amt	25	33	57	50	11	34	17	57	34	90	118	26	552
Thisted	—	56	52	82	64	15	45	42	65	23	48	73	43	608
Ringkjøbing	—	49	67	80	75	14	42	34	69	24	52	98	40	644
Ribe	—	62	69	80	78	11	53	30	93	51	51	136	47	761
Viborg	Amt	39	61	72	67	13	33	38	61	19	61	103	34	601
Aalborg	—	28	52	68	57	9	32	26	56	35	71	108	37	579
Randers	—	21	86	74	52	5	34	23	69	27	74	141	30	636
Aarhus	—	32	76	73	67	9	37	27	87	20	60	130	24	642
Vejle	—	46	81	82	67	13	48	31	104	29	60	121	32	714
Samsø		22	71	57	50	5	35	12	63	33	36	110	20	514
Odense	Amt	40	63	68	52	10	48	14	87	43	39	111	26	601
Svendborg	—	38	68	67	59	10	62	15	92	50	35	106	36	638
Langeland		35	61	61	50	8	46	20	86	38	27	132	31	595
Holbæk	Amt	22	65	53	42	13	47	12	79	21	47	95	32	528
Soro	—	26	64	68	51	14	51	17	68	30	36	111	35	571
Frederiksborg	—	21	66	66	51	10	46	19	72	35	68	87	35	576
Kjøbenhavns	—	20	68	67	46	11	50	19	77	35	45	72	35	545
Præsto	—	33	67	63	56	6	56	23	86	35	58	101	30	614
Maribo	Amt	37	66	57	60	9	70	17	88	29	54	112	45	644
Vestjylland		48	54	75	67	13	44	31	71	33	60	106	39	641
Ostjylland		33	71	74	62	10	37	29	75	26	65	121	31	634
Fyen		34	66	63	53	8	48	15	82	41	34	115	28	587
Sjælland		24	66	63	49	11	50	18	76	31	51	93	33	567
Lolland-Falster		37	66	57	60	9	70	17	88	29	54	112	45	644
Danmark	1901—1902 . . .	35	65	66	58	10	50	22	78	32	53	109	35	615
	Normal (25Aar)	71	60	46	42	36	33	29	39	47	66	70	75	614
	Afgivelse i pCt.	-51	+ 8	+43	+38	-72	+51	-24	+100	-32	-20	+56	-53	0
Bornholm		90	75	65	44	9	47	21	72	14	39	42	39	557

Perioder kan nævnes: April efter d. 4., 18. Juni—8. Juli og den sidste Trediedel af September. Derimod var Maj meget fugtig og ligeledes Tidsrummet fra d. 9. Juli til Slutningen af August.

Tabel 4. **Vindhyppighed for hele Landet.** (Procent.)

	N.	NØ.	Ø.	SO.	S.	SV.	V.	NV.	Stille
Oktober 1901.....	6	9	12	16	13	16	13	9	6
November —	13	7	6	2	2	9	27	30	4
December —	6	9	15	15	19	17	12	6	1
Januar 1902.....	6	7	3	3	6	16	33	26	»
Februar —	3	7	20	18	13	12	15	6	6
Marts —	11	10	7	9	18	19	12	9	5
April —	8	9	23	27	6	4	10	9	4
Maj —	12	17	8	8	6	13	16	15	5
Juni —	11	12	12	9	4	8	21	18	5
Juli —	5	1	»	4	5	15	39	28	3
August —	3	2	3	7	11	11	34	25	4
September —	8	7	5	12	8	12	23	20	5
Alle 12 Maaneder....	8	8	9	11	9	13	21	17	4
Normal (18 Aar).....	6	9	11	12	10	17	18	13	4

Vindhyppigheden for de enkelte Maaneder og for hele Landbrugsaaet ses af Tabel 4.